

Lad os tage et emne som emballager. Vi har været optaget af, at dem skal vi have minimeret, men nogle steder er det så kammet over, sådan at flere varer nu går i stykker, og så får vi altså en større affaldsbunke. Det skal vi også modarbejde, for så har vi jo bare flyttet problemet, så vi i stedet for at deponere for meget affald deponerer for mange af de varer, vi transporterer, som affald. Så igen er det ikke et enten-eller; det er et spørgsmål om at få en sund balance, hvor vi tager hensyn til, at vi skal have nogle emballager, der sikrer, at varerne kommer hele og ubeskadigede frem, men vi skal heller ikke overemballere, så vi får unødige affaldsmængder.

Et oplagt emne også at inddrage – og det skal vi jo diskutere lidt senere på dagen i et af lovforslagene fra ministeren – er det lokale »Agenda 21«-arbejde. Det vil være oplagt at inddrage netop det her område og sørge for at få befolkningen engageret i at få nogle lokale affaldsløsninger, som virker netop efter de lokale forhold, for der er forskelle fra land og by, men, som jeg nævnte før, også i de enkelte bydele.

Jeg synes i den forbindelse også, der er grund til at rose afsnittet om affaldsbørser. Der stod ikke så meget om det i redegørelsen, men jeg tror virkelig, at en af måderne at synliggøre affaldsproblemerne på er ved at sørge for at finde partnere, der kan have et fornuftigt samarbejde.

Jeg synes, at det, vi har set oppe i Kalundborg, er en anden fortræffelig måde, altså den symbiose, at en virksomhed har affald, der bliver råstof for den næste virksomhed, så tingene bliver placeret rigtigt i forhold til hinanden. Det kan også være en måde at minimere affaldsmængderne og affaldsproblemerne på, og jeg synes, det er en helt rigtig og god idé, at regeringen lægger op til en konference for at få udbygget det her.

Jeg vil så sige, som en anden ordfører har været inde på, at vugge til grav-analyserne har vi stor tillid til. Det er det rigtige at gøre i et overskudsamfund som vores. Det kan sikre, at vi får mindre mængder, lettere genanvendelse og også, at vi får udfaset de farligste stoffer, som er et af problemerne.

Så vil jeg godt slutte med en lille oplevelse, jeg havde, da jeg havde besøg af en flok ukrainske gymnaster. De skulle have udskiftet noget i deres Volvobus, eller der var faktisk en del, der var gået i stykker, og de var meget overrasket over, at Volvo nu var kommet så langt, at

de sagde, at hvis man skulle have en ny dims i, så skulle man altså aflevere den gamle, for den blev gjort i stand til næste bruger. Det var de chokeret over. De kom også fra et knapheds-samfund, hvor der ikke er nok af tingene, og de sagde, at den kunne de nok selv fikse, når de kom hjem. De syntes, det var urimeligt, at de blev snydt for den.

Men vi har nok brug for, at vi på langt flere områder får virksomheder til at tænke på den måde, at når vi nu gerne vil have noget nyt, afleverer vi noget af det gamle, og det bliver så sat i stand. Det kan ikke gøres alle steder, men bare det, at vi får princippet indført en række steder, vil være meget positivt og vil kunne nedbringe affaldsmængderne.

Vi kan stemme for den af Socialdemokratiet, SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten foreslåede vedtagelse. Vi foretrækker den, vi selv har været med til, men jeg kan også godt tælle og lægge sammen, så vor stemmeafgivelse bliver på den måde.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det går godt i Danmark. Det viser sig også i affaldsmængderne. Desværre må man sige, for en alt for stor del af rigdommen ender som affald i stedet for at danne udgangspunkt for skabelse af ny rigdom. Formuleret i mere naturvidenskabelige termer: Entropien er for høj, energien omdannes for hurtigt til varme, og den bliver uanvendelig. På samme måde med de ikkefornybare ressourcer, som vi endnu ikke har lært at passe tilstrækkeligt på.

Udviklingen viser sig i, at vi i 1996 producerede 12,9 mio. t affald. Det betyder, at den samlede affaldsmængde steg med 10 pct. fra 1995 til 1996. I virkeligheden burde et samfunds kvalifikation måles på, hvor dygtigt det er til at bevare og beskytte råstoffer og andre ressourcer, som mennesket ikke selv kan genskabe eller producere. Det er absolut ikke det, vi gør i dag, hvor alt tæller med i bruttonationalproduktet.

Naturkapitalen afskrives ikke i nationalregnskaberne. I virkeligheden kan hele vores resourcegrundlag forsvinde uden nogen varsling i opgørelsen over samfundets rigdomme. Heri ligger måske en af de største barrierer for for alvor at reducere affaldsmængderne. Når de råstoffer og den energi, som affaldet indeholder, ikke tæller som røde tal et eller andet sted i samfundsøkonomien, vil en reduktion af affaldsmængderne alene kunne sikres gennem